

PATVIRTINTA

Marijampolės Rimanto Stankevičiaus progimnazijos
direktoriaus pavaduotojo ugdymui,
laikinei atliekančio direktoriaus pareigines funkcijas
2020 m. rugpjūčio 11 d. įsakymu Nr. V-110 (A.4.)

MARIJAMPOLĖS RIMANTO STANKEVIČIAUS PROGIMNAZIJOS SOCIALINIO EMOCINIO UGDYMO PREVENČINĖ PROGRAMA 2020-2021 M. M.

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Marijampolės Rimanto Stankevičiaus progimnazijos (toliau – progimnazija) Socialinio emocinio ugdymo prevencinė programa (toliau – programa) parengta vadovaujantis Geros mokyklos koncepcija, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. V-1308 „Dėl Geros mokyklos koncepcijos patvirtinimo“, Smurto prevencijos įgyvendinimo mokyklose rekomendacijomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2017 m. kovo 2 d. įsakymu Nr. V-190 „Dėl Smurto prevencijos įgyvendinimo mokyklose rekomendacijų patvirtinimo“, Alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo prevencijos programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2006 m. kovo 17 d. įsakymu Nr. ISAK-494 „Dėl Alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo prevencijos programos patvirtinimo“, Marijampolės savivaldybės tarybos 2017 m. vasario 27 d. sprendimu Nr. 1-42, patvirtintu „Patyčių prevencijos ir intervencijos vykdymo Marijampolės savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklose tvarkos aprašu“, progimnazijos direktoriaus 2020 m. sausio 24 d. įsakymu Nr. V-4 patvirtintu Smurto ir patyčių prevencijos ir intervencijos vykdymo Marijampolės Rimanto Stankevičiaus pagrindinėje mokykloje tvarkos aprašu.

2. Programos paskirtis – veiksmingai planuoti bei organizuoti socialinį emocinį ugdymą ir prevencinę veiklą progimnazijoje.

3. Programos įgyvendinimas grindžiamas bendradarbiavimu tarp progimnazijos bendruomenės narių (mokinių, mokytojų, švietimo pagalbos specialistų, visuomenės sveikatos priežiūros specialisto, administracijos, tėvų), vykdomas remiantis pirminės prevencijos principais. Programos turinys pritaikytas kiekvienam vaikų amžiaus tarpsniui, atsižvelgiant į išaugusią smurto ir patyčių problemą Lietuvoje, siekiant užkirsti kelią šiai problemai plisti progimnazijoje.

4. Situacijos analizė. Įgyvendindami Marijampolės Rimanto Stankevičiaus pagrindinės mokyklos Socialinio emocinio ugdymo prevencinę programą 2019-2020 mokslo metais organizavome 62 socialinio emocinio ugdymo, prevencinius užsiėmimus 1-10 klasių mokiniams. Atlikus adaptacijos tyrimus ir įvertinus gautus rezultatus, pirmų ir penktų klasių mokiniams organizuoti emocinio intelekto stiprinimo užsiėmimai, taikant meno terapiją. Mokėme vaikus saugiai bendrauti internete, kalbėjome apie tai, kokią informaciją teikti socialiniuose tinkluose, teikėme informaciją apie psichoaktyvių medžiagų vartojimo žalą. Įgyvendinome prevencinį projektą „Kartu mes galim“ (projektui įgyvendinimui buvo skirti 550,00 eurų iš Marijampolės savivaldybės biudžeto). Mokiniai dalyvavo diskusijose, meno kūrinių parodose, akcijose, dirbo grupėse, vyko prevencinių filmų peržiūra ir aptarimas.

Lietuvos Respublikoje dėl viruso COVID-19 plitimo paskelbus karantiną ir 2020 m. kovo 30 d. pradėjus nuotolinį mokymą, programoje numatyti kontaktiniai užsiėmimai nevyko. Vietoj jų nuotoliniu būdu (per elektroninį dienyną TAMO) buvo teikiama informacija bei užduotys socialinio emocinio ugdymo bei prevencinėmis temomis 1-10 klasių mokiniams bei jų tėvams. Susipažinę su pateikta medžiaga mokiniai namuose savarankiškai atliko lavinamąsias užduotis. Įvertinus tai, kad mokiniai dėl karantino gana ilgą laiką nebuvo mokykloje bei tiesiogiai vienas su kitu nekontaktavo,

2020 m. kovo-balandžio mėn. suplanuoti patyčių paplitimo tarp mokinių bei pakartotinis pirmų, penktų klasių adaptacijos tyrimai vykdomi nebuvo (siekiant išvengti kiekybinio bei kokybinio tyrimų rezultatų netikslumo). Patyčių paplitimo tyrimo atlikimas nukeltas į 2020 m. lapkričio mėn.

II SKYRIUS PROGRAMOS TIKSLAS, UŽDAVINIAI, ĮGYVENDINIMO GAIRĖS

5. Programos tikslas – ugdyti ir stiprinti mokinių socialinius emocinius įgūdžius, vykdyti psichoaktyvių medžiagų vartojimo prevenciją, telkti progimnazijos bendruomenės narius, siekiant kurti ir užtikrinti saugią, sveiką, ugdomosi aplinką, nepakančią smurtui, patyčioms, prievartai.

6. Programos uždaviniai:

6.1. vykdyti pozityviąją pirminę prevenciją progimnazijoje;

6.2. į programos įgyvendinimą įtraukti visą progimnazijos bendruomenę;

6.3. ugdyti asmenybę, formuoti pozityvaus mąstymo, emocijų ir jausmų raiškos, konstruktyvaus konfliktų sprendimo, gyvenimo įgūdžius;

6.4. mažinti patyčių plitimą progimnazijos;

6.5. vykdyti psichoaktyvių medžiagų vartojimo prevencines veiklas;

6.6. užtikrinti emociškai ir fiziškai saugią aplinką progimnazijoje.

7. Programos turinys:

7.1. progimnazijos bendruomenės supažindinimas su programos vykdymu;

7.2. mokinių švietimas;

7.3. mokytojų švietimas;

7.4. tėvų švietimas;

7.5. programos veiksmingumo stebėseną ir analizę.

8. Programos tikslinė grupė – 1-8 klasių mokiniai, jų tėvai, mokytojai.

9. Programa įgyvendinama taikant šiuos metodus: individualūs pokalbiai, švietimo pagalbos specialistų konsultacijos, grupiniai užsiėmimai, diskusijos, paskaitos, mokymai, prevencinio projekto įgyvendinimas, seminarai, renginiai.

10. Alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo prevencijos programos (patvirtintos Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2006 m. kovo 17 d. įsakymu Nr. ISAK-494 „Dėl Alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo prevencijos programos patvirtinimo“) turinys integruojamas į šią programą.

11. Vadovaujantis progimnazijos 2020-2021 m. m. Pradinio ir pagrindinio ugdymo pirmosios dalies programų ugdymo planu, patvirtintu 2020 m. rugpjūčio 31 d. direktoriaus įsakymu Nr. V-36 (1.4.), programa į pradinio ir pagrindinio ugdymo programų turinį integruojama taip:

Programos pavadinimas	Dalykas	Klasės				
		1-4	5	6	7	8
Socialines emocines kompetencijas ugdanči preventinė programa	Pasaulio pažinimas	1				
	Dailė ir technologijos	1				
	Dorinis ugdymas	1	1	1	1	1
	Lietuvių kalba		1			
	Matematika					
	Informacinės technologijos				1	
	Gamta ir žmogus			1		
	Biologija				1	1
	Chemija					1
	Istorija			1		1
	Geografija				1	
	Dailė		1	1	1	
	Fizinis ugdymas	1	1	1		
	Žmogaus sauga		1			1

	Klasės valandėlė	Vieną kartą per mėnesį
--	------------------	------------------------

12. Mokytojai, klasių auklėtojai, planuodami savo veiklą, numato ir į ilgalaikius planus bei klasės auklėtojo planus įtraukia temas, susijusias su šios programos įgyvendinimu (psichoaktyvių medžiagų vartojimo, smurto ir patyčių prevencijos, gyvenimo įgūdžių ugdymu).

III SKYRIUS PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO PLANAS

Eil. Nr.	Veiklos turinys	Planuojama vykdymo data	Atsakingi asmenys
1. Progimnazijos bendruomenės supažindinimas su programos vykdymu			
1.	Informacijos apie vykdomą programą pateikimas progimnazijos bendruomenei (mokiniam – socialiniai pedagogai per TAMO, mokytojams – socialiniai pedagogai per mokytojų posėdį ir TAMO, tėvams – socialiniai pedagogai per tėvų susirinkimą ir TAMO)	2020 m. rugsėjo mėn.	Socialiniai pedagogai
2.	Socialinio emocinio ugdymo prevencinės programos projekto 2021-2022 mokslo metams parengimas	2021 m. birželio mėn.	Direktoriaus pavaduotojas ugdymui
2. Mokinių švietimas			
3.	Klasių valandėlės socialinio emocinio ugdymo, žalingų įpročių prevencijos temomis (1 kartą per mėnesį)	2020 m. rugsėjo mėn. – 2021 m. birželio mėn.	1-8 klasių auklėtojai
4.	Alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo prevencijos programos integravimas į ugdymo turinį (pagal 2020-2021 mokslo metų Pradinio ir pagrindinio ugdymo pirmosios dalies programų ugdymo planą)	2020 m. rugsėjo mėn. – 2021 m. birželio mėn.	Pradinių klasių ir dalykų mokytojai, 5-8 klasių auklėtojai
5.	Prevencinio projekto „Kartu mes galim“ įgyvendinimas:		
	Akcija „Pasimatuok gerą nuotaiką!“ (Pasaulinės psichikos sveikatos dienos minėjimas)	2020 m. spalio mėn.	Socialiniai pedagogai
	Emocinio intelekto pažinimo ir psichologinės savijautos gerinimo užsiėmimai (1 ir 5 klasių mokiniams)	2020 m. spalio – gruodžio mėn.	Socialiniai pedagogai, psichologas
	„Klasės komandos formavimas“ (5 klasių mokiniams)	2020 m. spalio – gruodžio mėn.	Socialiniai pedagogai
	Socialinių emocinių įgūdžių ugdymo užsiėmimai 1 klasių mokiniams: • „Draugaujam? Draugaujam!“; • „Nėra blogų jausmų“.	2020 m. spalio – gruodžio mėn.	Socialiniai pedagogai
	„Menas gydo“ (8 klasių mokiniams)	2020 m. lapkričio – gruodžio mėn.	Psichologas
	Socialinio emocinio ugdymo edukaciniai užsiėmimai 6-7 kl. mokiniams „Pakeliui link tikslo“	2020 m. rugsėjo – lapkričio mėn.	Socialiniai pedagogai, projekto lektoriai
6.	Informacinis stendas prevencinėmis temomis	2020 m. rugsėjo mėn. –	Socialiniai pedagogai,

		2021 m. birželio mėn.	psichologas
7.	Žalingų įpročių prevencijos meniuo 5-8 kl.	2020 m. lapkričio mėn.	Socialiniai pedagogai
8.	Žalingų įpročių prevencijos meniuo 1-4 kl.	2021 m. balandžio mėn.	Socialiniai pedagogai
9.	Visuomenės sveikatos priežiūros specialisto prevenciniai užsiėmimai:		
	Paskaita „Apie alkoholio žalą“ 7-8 kl. mokiniams	2020 m. rugsėjo mėn. – 2021 m. birželio mėn.	Visuomenės sveikatos priežiūros specialistas
	Praktinis užsiėmimas „Pasyvus rūkymas ir jo žala“ 5 klasių mokiniams		
	Praktinis užsiėmimas-pamoka „Elektroninės cigaretės – mada ar pavojus?“ 6 klasių mokiniams		
	Praktinis užsiėmimas-pamoka „Rūkymo žala jaunam organizmui“ 7 klasių mokiniams		
	Pamoka-diskusija „Narkotinių medžiagų vartojimo žala“ 8 klasių mokiniams		
10.	Socialinių emocinių įgūdžių ugdymo užsiėmimai (konfliktų valdymas, savęs ir aplinkinių pažinimas, emocijų ir jausmų raiška, problemų sprendimas ir kt.):		
	„Apie saugų elgesį ir taisykles“ (1 kl.)	2020 m. rugsėjo mėn. – 2021 m. birželio mėn.	Socialiniai pedagogai, psichologas
	„Bendravimo įgūdžiai“ 1-2 kl.		
	„Kartu – stipriau, saugiau, smagiau“ (2 kl.)		
	„Ar moku padėkoti?“ (3 kl.)		
	„Panašūs, bet skirtingi“ (3-4 kl.)		
	„Emocijų duobės ir viršukalnės“ (4 kl.)		
	„Ar moku klausyti?“ (5 kl.)		
	„Saugus bendravimas internetinėje erdvėje“ (5-6 kl.)		
	„Kaip reaguoti į bauginantį elgesį?“ (6 kl.)		
	„Prekybos žmonėmis pavojai“ (7 kl.)		
	„Streso valdymas“ (7 kl.)		
	„Problemų sprendimas ir sprendimų priėmimas“ (8 kl.)		
	„Psichoaktyvios medžiagos? Geriau būk laisvas!“ (8 kl.)		
	„Tikslai ir atsakomybė“ (8 kl.)		
	Pagal poreikį – kiti užsiėmimai aktualiomis temomis, suderinus su klasių auklėtojais		
11.	Prisijungimas prie Vaikų linijos akcijos „Sąmoningumo didinimo meniuo“	2021 m. kovo mėn.	Socialiniai pedagogai
12.	Socialinio pedagogo konsultacijos socialinio emocinio ugdymo ir psichoaktyvių medžiagų vartojimo prevencijos klausimais	2020 m. rugsėjo mėn. – 2021 m. birželio mėn.	Socialiniai pedagogai
13.	Psichologo konsultacijos socialinio emocinio ugdymo ir psichoaktyvių medžiagų vartojimo prevencijos klausimais	2020 m. rugsėjo mėn. – 2021 m. birželio mėn.	Psichologas
3. Mokytojų švietimas			
14.	Mokyklos darbuotojų kvalifikacijos tobulinimas	2020 m. rugsėjo mėn. – 2021 m. birželio mėn.	Administracija

15.	Socialinio pedagogo konsultacijos socialinio emocinio ugdymo ir psichoaktyvių medžiagų vartojimo prevencijos klausimais	2020 m. rugsėjo mėn. – 2021 m. birželio mėn.	Socialiniai pedagogai
16.	Psichologo konsultacijos socialinio emocinio ugdymo ir psichoaktyvių medžiagų vartojimo prevencijos klausimais	2020 m. rugsėjo mėn. – 2021 m. birželio mėn.	Psichologas
4. Tėvų švietimas			
17.	Informacija tėvams apie patyčių problemas (individualių atvejų aptarimas)	2020 m. rugsėjo mėn. – 2021 m. birželio mėn.	1-8 klasių auklėtojai
18.	Aktualios informacijos pateikimas stende, elektroniniame dienyne, mokyklos tinklapyje, per tėvų susirinkimus	2020 m. rugsėjo mėn. – 2021 m. birželio mėn.	Mokyklos administracija, mokytojai, švietimo pagalbos specialistai
19.	Pirmų ir penktų klasių adaptacijos tyrimų rezultatų pristatymas ir rekomendacijų tėvams apie vaiko socialinių emocinių kompetencijų ugdymą pateikimas per tėvų susirinkimą	2020 m. spalio mėn.	Socialiniai pedagogai, psichologas
20.	Socialinio pedagogo konsultacijos socialinio emocinio ugdymo ir psichoaktyvių medžiagų vartojimo prevencijos klausimais	2020 m. rugsėjo mėn. – 2021 m. birželio mėn.	Socialiniai pedagogai
21.	Psichologo konsultacijos socialinio emocinio ugdymo ir psichoaktyvių medžiagų vartojimo prevencijos klausimais	2020 m. rugsėjo mėn. – 2021 m. birželio mėn.	Psichologas
5. Programos veiksmingumo stebėseną ir analizę			
22.	Pirmų ir penktų klasių adaptacijos tyrimai	2020 m. spalio mėn., 2021 m. kovo-balandžio mėn.	Socialiniai pedagogai, psichologas
23.	Patyčių paplitimo tarp mokinių tyrimo organizavimas (tyrimo atlikimas, rezultatų sisteminimas, analizė, prevencijos ir intervencijos priemonių numatymas, tyrimo pristatymas per mokytojų posėdį).	2020 m. lapkričio mėn.	Socialiniai pedagogai

IV SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

13. Laukiamas rezultatas:

13.1. pagerės progimnazijos bendruomenės mikroklimatas;

13.2. bus sukurta saugesnė aplinka progimnazijoje;

13.3. mokiniai įgis žinių ir gebėjimų, reikalingų konstruktyviai spręsti konfliktus, problemas, efektyviau bendrauti tarpusavyje, stiprins atsparumą rizikingai elgsenai;

13.4. sumažės patyčių apraiškų;

13.5. mokiniai įgis žinių apie psichoaktyvių medžiagų vartojimo žalą ir poveikį žmogaus organizmui, gebės atsispirti negatyviam socialinės aplinkos poveikiui.

14. Visi duomenys, susiję su mokiniu ir jo asmeniniu gyvenimu, yra konfidencialūs ir naudojami tik tiek, kiek tai reikalinga užtikrinti mokinio teises ir teisėtus interesus.

PRITARTA

Marijampolės Rimanto Stankevičiaus
Pagrindinės mokyklos Mokytojų tarybos
2020 m. birželio 19 d. posėdyje Nr. 2-3

*Švietimo, kultūros ir sporto
skyriaus vyriausiasis specialistas*

Saulius Pangonis

PATVIRTINTA

Marijampolės savivaldybės administracijos
direktorius 2017-09-05 įsakymu Nr. DV-1460

**MARIJAMPOLĖS RIMANTO STANKEVIČIAUS PROGIMNAZIJOS
SOCIALINIO EMOCINIO UGDYMO PREVENCINĖS PROGRAMOS
2020-2021 M. M. KRITERIJAI**

Eil. Nr.	Programos kriterijus	Programos kriterijaus aprašymas	Visiškai atitinka	Iš dalies atitinka	Neatitinka
			☐	☐	☐
1.	Programos atitiktis valstybinei švietimo politikai ir jos įgyvendinimo strategijai	Prevencinė programa atitinka valstybinę švietimo politiką ir jos įgyvendinimo strategiją, bendrojo ugdymo tikslus ir principus, ugdo mokinių bendrąsias kompetencijas	☒	☐	☐
2.	Programos tikslų ir uždavinių pagrįstumas	Prevencinės programos tikslai aiškiai apibrėžti, etiški, pasiekiami, atitinka tikslinės grupės, į kurią nukreipta prevencinė programa, poreikius	☒	☐	☐
		Tikslai ir uždaviniai dera tarpusavyje bei su kitomis prevencinės programos sudedamosiomis dalimis	☒	☐	☐
		Nurodomos ugdomos kompetencijos (įgūdžiai)	☒	☐	☐
3.	Programos turinio tikslingumas, kryptingumas, nuoseklumas	Numatyti metodai ir priemonės, padedantys įgyvendinti iškeltus tikslus ir uždavinius	☒	☐	☐
		Programos turinys atitinka tikslinės grupės amžių ir poreikius	☒	☐	☐
		Aprašytas turinys pateikiant užsiėmimų temas, jų pobūdį, nurodant, kiek kiekvienai temai yra skiriama valandų, kokiai amžiaus grupei (klasei)	☒	☐	☐
4.	Programos poveikio vertinimas	Prevencinėje programoje numatyti vertinimo ir/ar įsivertinimo būdai, leidžiantys nustatyti prevencinės programos poveikį	☒	☐	☐
5.	Programos įgyvendinimas	Pateikiami aiškūs prevencinės programos diegimo mokykloje būdai (pavyzdžiui, integravimo į ugdymo turinį, mokyklos gyvenimą, įvairių įstaigos bendruomenės narių įtraukimą, darbo formos su tiksline grupe ir pan.)	☒	☐	☐
		Pateikiami būdai ir veiklos, skirtos	☒	☐	☐

Eil. Nr.	Programos kriterijus	Programos kriterijaus aprašymas	Visiškai atitinka	Iš dalies atitinka	Neatitinka
		švietimo įstaigos darbuotojams suteikti reikalingų kompetencijų, būtinų sėkmingam prevencinės programos įgyvendinimui			
6.	Švietimo teikėjo kvalifikacija	Pateikiami dokumentai, įrodantys švietimo teikėjo pasiruošimą įgyvendinti prevencinę programą (dokumentas, liudijantis apie dalyvavimą mokymuose dirbti pagal prevencinę programą) ar/ir profesinę (pedagogo, socialinio pedagogo, psichologo ir pan.) kvalifikaciją patvirtinantį diplomą	✓	☐	☐
7.	Komentaras Marijampolės Rimanto Stankevičiaus progimnazijos Socialinio emocinio ugdymo prevencinė programa 2020-2021 m. m. parengta atsižvelgiant į praėjusiais mokslo metais vykdytus tyrimus, įgyvendintos veiklos rezultatus. Į programą integruojamas prevencinis projektas „Kartu mes galim“, numatyta informacijos sklaida mokyklos bendruomenei, suplanuoti tyrimai. Daugiausia dėmesio skiriama vaikų emocinio intelekto stiprinimui. Programoje dalyvaus ne tik visi 1-8 klasių mokiniai, bet ir tėvai bei mokytojai.				
8.	Įvertinimas Marijampolės Rimanto Stankevičiaus progimnazijos Socialinio emocinio ugdymo prevencinė programa 2020-2021 m. m. visiškai atitinka nurodytus kriterijus.				

Prevencinės programos vertinimo reikšmės:

„Visiškai atitinka“ žymima tada, kai prevencinė programa atitinka visus kriterijus;

„Iš dalies atitinka“ žymima tada, kai prevencinė programa atitinka ne mažiau, kaip pusę kriterijų. Siūlytina trumpai pakomentuoti vertinimą, parašyti, kuriuos kriterijus prevencinė programa atitinka, nurodomi kokie yra trūkumai, kurias sritis ir veiklas dar reikia tobulinti;

„Neatitinka“ žymima tada, kai prevencinė programa neatitinka nė vieno arba mažiau kaip pusę kriterijų. Siūlytina trumpai pakomentuoti vertinimą, parašyti, kuriuos kriterijus prevencinė programa atitinka, kokie yra trūkumai, kurias sritis ir veiklas dar reikia tobulinti;

Rekomenduojame prevencinę programą pripažinti tinkama vykdyti mokykloje, kai ji įvertinama „Visiškai atitinka“. Tais atvejais, kai prevencinė programa įvertinama „Iš dalies atitinka“, siūloma švietimo teikėjui ištaisyti/pašalinti nurodytus trūkumus.